

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
25.05.2023

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
23/01288-3

DERES REF.

DERES DATO

Hans-Christian Teien
Auveveien 21
3234 SANDEFJORD

Auve gård. Avgjørelse av klage på avslag på søknad om tilskudd fra statsbudsjettet 2023 post 71, kap. 1429

Vi viser til klagen deres, Digisak-ID 154422, datert 25. mars 2023. Klagen gjelder Vestfold og Telemark fylkeskommunes avgjørelse av søknad om tilskudd etter forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie (FOR-2021-08-13-2508).

Klagen er oversendt til oss i Digisak og blir behandlet.

Dere har hatt anledning til å uttale dere til fylkeskommunens saksfremstilling. Fristen har gått ut og vi har ikke mottatt noen merknader fra dere. Vi anser saken for å være tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn for saken

Dere søkte om tilskudd om å få dekket merkostnaden til overflatebehandling med linoljemaling på den utvendige sydlige vegg på hovedhuset på Auve gård, 102/1 i Sandefjord kommune, totalt 18 300 kroner.

I tilbakemelding fra fylkeskommunen 15. november 2022, ble det opplyst om at kulturmiljøforvaltningen så behovet for å bruke profesjonelle på arbeidet. Dere ble derfor anbefalt å innhente tilbud og å oppdatere søknaden basert på dette.

Dere innhentet kostnadsoverslag fra maler med erfaring fra linoljemaling på fredede bygg og oppdaterte søknaden innen fristen. I tillegg ble produsent av linoljemaling innhentet for

befaring og anbefalinger for hvordan veggen bør males i håp om at det ikke blir nødvendig med ny maling hvert 3 år fremover. Kostnaden økte til 98 000 kroner fordi det ble lagt til grunn at profesjonelle skulle gjøre jobben.

Vestfold og Telemark fylkeskommune avsto søknaden i vedtak datert 6. mars 2023. Avslaget ble begrunnet med at fylkeskommunen må gjøre strenge prioriteringer innenfor årets tilskuddsramme. Fylkeskommunen mente at de antikvariske merkostnadene knyttet til tiltaket måtte anses for å være relativt lave, og at arbeidet ikke er kritisk for å sikre formålet med fredningen eller tilstanden til bygningen. Søknaden ble derfor avslått.

Fylkeskommunen opplyste samtidig om at det er mulig å søke om tilskudd senere, og oppfordret dere til å ta kontakt dersom tilstanden skulle forverres.

Innholdet i klagen

Dere ønsker en ny vurdering og ber om at den opprinnelige søknaden om dekning av 18 300 kroner blir innvilget dersom det ikke finnes midler til å dekke profesjonell utførelse med en kostnad på 98 000 kroner.

Dere viser til at dere har vært nødt til å male veggen hvert tredje år etter at den ble rehabilitert i 2011, fordi den er sterkt utsatt for sollys på sommeren og regn på høsten, og mener at linoljemaling har vist seg å være lite holdbar. Store partier er slitt ned til bart treverk, og områder med sprekker i malingen gjør at veggen er utsatt for fuktighet og sopp. Dere mener at det haster med ny overflatebehandling og det er kritisk at dette utføres sommeren 2023.

Dere hevder at det kom frem under befaring med profesjonelle at linoljemaling, selv om det påstås at denne skal være mer holdbar enn andre typer, er mindre holdbar og at overflatebehandlingen i enkelte tilfeller bare holder i to år før det må males på ny. Samtidig anfører dere at det ble uttalt at det i tilfeller hvor malingen er slitt ned til bart tre, må utføres ekstra arbeid med å børste treverket med en stålcardask til friskt tre kommer frem før malingen påføres, for å den til å sitte best mulig.

Dere er kjent med at det er begrensede midler til tilskudd og at det er stor konkurranse om disse midlene. Etter deres oppfatning vil det likevel alltid være mulig å dekke en kostnad på 18 300 kroner til overflatebehandling i et budsjett på 14,5 millioner kroner, selv om det kanskje ikke er tilstrekkelige midler til å dekke profesjonell utførelse til en kostnad

av 98 000 kroner. Dere mener det er uheldig at dere ble oppfordret til å innhente tilbud fra profesjonelle, dersom dette bidro til at overflatebehandling ikke kunne støttes i år.

Dere viser til at det både medfører merkostnader og merarbeid å bruke linoljemaling fremfor andre typer maling på denne veggen, fordi:

- Linoljemaling er dyrere i innkjøp
- Dere bruker lenger tid på å selve malearbeidet (tyngre å jobbe med)
- Dere har høyere kostnader til leie av lift fordi linolje tørker senere
- Når malingen slites ned, må det gjøres mer grunnarbeid (stålbørsting)
- Dere kan ikke male i sollys, etter regn eller dogg eller ved høy luftfuktighet
- Det må utføres overflatebehandling mye mer hyppig enn det som er normalt for andre bolighus i området

I kystnære strøk utføres maling hovedsakelig for å sikre lengre levetid av den utvendige kledningen. Dersom veggen ikke blir malt i år, vil det både skape større merarbeid neste år og redusere kledningens varighet. Dere ønsker ikke at kledningen skal måtte forringes til et kritisk nivå før dere får støtte til overflatebehandling. Etter deres mening er det ikke riktig at private eiere av fredede kulturminner pålegges å dekke merkostnaden som er forbundet med å gjennomføre en betydelig hyppigere overflatebehandling, med et mer kostbart produkt og med en mer tidkrevende metode enn det som er påkrevet for ikke fredete kulturminner.

Fremtidig vedlikehold

Dere viser til at dere ikke ville brukt linoljemaling etter rehabiliteringen i 2011 hvis dere hadde visst hvor mye ekstraarbeid det skulle medføre, og at dere ikke er interessert i å fortsette å bruke denne typen maling hvis det må males på nytt hver 3 år og dere ikke lenger kan forvente å få tilskudd til merarbeidet og merkostnadene.

Dere informerer om at dere, dersom den opprinnelige søknaden deres om dekning av 18 300 kroner til å male veggen på egeninnsats ikke innvilges, kommer til å til å male veggen med en annen type maling enn linolje for å hindre forfall til kritisk nivå. Dere vil da bruke en type maling som er mer holdbar ute, og som krever vedlikehold på lik linje med andre bolighus i området.

Vestfold og Telemark fylkeskommunes vurdering av klagen

Fylkeskommunen har vurdert klagen, men fant ikke grunnlag for å endre vedtaket.

Fylkeskommunen viser til at det ble gitt støtte til overflatebehandling av grunnmuren og

ytterveggen i sør i 2017 og til merkostnader knyttet til bruk av linoljemaling i 2020, totalt 32 412 kroner, og tilstanden til våningshuset er registret med TG1, KG1 i 2020.

Fylkeskommunen vurderer at arbeidet og kostnadene ved maling av sørveggen ikke vil medføre vesentlige antikvariske merkostnader, og påpeker at maling i utgangspunktet anses for å være normalt vedlikehold. Selv om behovet for vedlikehold av fasaden er til stede, er det etter fylkeskommunens oppfatning ikke umiddelbar fare for at viktige kulturminneverdier går tapt i nær fremtid.

Riksantikvarens vurdering

Om fremtidig vedlikehold

Innledningsvis understreker vi at hovedbygningen på Auve gård er fredet etter kulturminneloven § 15, og at alle tiltak utover vanlig vedlikehold krever at det gis dispensasjon fra fredningen. Bytte av malingstype uten at det foreligger dispensasjon til dette, er et ulovlig tiltak som kan kreves tilbakeført på eiers regning, jf. kulturminneloven § 16.

Til saken

Riksantikvaren skal prøve om Vestfold og Telemark fylkeskommune har fattet vedtaket på feil grunnlag eller i strid med føringene i forskriften. Riksantikvaren skal vurdere synspunktene du som klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke tidligere er berørt i saken. Selv om det foreligger saksbehandlingsfeil, er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende inn på vedtakets innhold, jf. forvaltningsloven § 41.

Formålet med tilskuddsordningen er å bevare fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie, og bidra til at slike settes i stand etter antikvariske retningslinjer. Tilskuddet skal i hovedsak dekke merkostnader, helt eller delvis, som følger av krav til antikvarisk utførelse. Maling med linoljemaling faller innenfor formålet med ordningen.

Forskriften for tilskuddsordningen legger noen overordnede føringer og rammer for tildelingen av tilskudd. Innenfor disse rammene kan fylkeskommunen ha egne prioriteringer og utvise eget politisk skjønn, så lenge søknadene og tiltakene oppfyller kravene i søknaden. Det er Vestfold og Telemark fylkeskommunesom prioriterer tiltak og vurderer hva man ønsker å få ut av tilskuddsmidlene, som fordeles mellom fylkeskommunene av Riksantikvaren.

Det følger av forskriften § 7 at fylkeskommunen skal fordele tilskudd etter en skjønnsmessig vurdering av objektets kulturmiljøverdi og tiltakets virkning på dette, og for ett år om gangen.

Ved fordelingen skal eiere som har særlig tyngende vedlikeholds- og istandsettingsoppgaver og bygninger og anlegg hvor store kulturmiljøverdier står i fare for å gå tapt prioriteres.

Søknadsbeløpene om tilskudd er dessverre langt større enn totalt tildelte nasjonale midler over Statsbudsjettet. Derfor må både Riksantikvaren og regionalforvaltningen gjennomføre strenge avveininger ved fordelingen.

Riksantikvaren er glad for at dere ønsker å ha en representativ og velholdt bygning, og at dere utfører jevnlig vedlikehold. Vi har ikke vært på befaring og sett det aktuelle huset og malingens tilstand, men vi stiller oss undrende til det påståtte behovet for oppmaling hvert tredje år. At linoljemalingen har blitt matt i overflaten er ikke ensbetydende med at den ikke lenger har beskyttende effekt for panelet. Mørke linoljemalinger mattes raskere enn lyse og veggen kan derfor se værslitt uten at det tilsier at den bør males på nytt. Det kan vurderes å regenerere malingen ved å påføre en blanding av kokt kaldpresset linolje. Det bør etterstrebes å ikke male oftere enn teknisk nødvendig da gjentatte oppmalinger på sikt vil medføre at det samlede malingslaget blir for tykt og ikke diffusjonsåpent, noe som er en av linoljemalingens positive egenskaper. Vi viser til Riksantikvaren informasjonsfilmer om linoljemaling.

<https://www.riksantikvaren.no/linoljemaling-10-gode-grunner>

Fylkeskommunen har vurdert at det har vært mer kritisk å fullføre andre prosjekter dette året, slik at dere ikke har blitt prioritert. Vi merker oss at dere har blitt oppfordret til å ta kontakt dersom tilstanden til veggen forverrer seg, og at fylkeskommunen har informert dere om at det er mulig å søke om tilskudd fra neste års budsjett.

Begrunnelsen for vedtaket er basert på de føringene og prioriteringene som var lagt til grunn for tildelingen. Riksantikvaren kan ikke se at fylkeskommunen har fattet vedtak på feil grunnlag, eller i strid med føringene i forskriften. Direktoratet finner derfor ikke grunnlag for å overprøve Vestfold og Telemark fylkeskommunes prioriteringer.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at det ikke foreligger feil ved rettsanvendelsen eller saksbehandlingen som kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. forvaltningsloven § 41. Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak om avslag på tilskudd opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør
leder juridisk seksjon

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Vestfold og Telemark fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 SKIEN